

II

(Vorbereidende besluiten)

COMMISSIE

Voorstel voor een richtlijn van de Raad betreffende harmonisatie van de wettelijke en bestuursrechtelijke bepalingen der Lid-Statens inzake het consumentenkrediet

(Door de Commissie bij de Raad ingediend op 27 februari 1979)

DE RAAD VAN DE EUROPESE GEMEENSCHAPPEN,

Gelet op het Verdrag tot oprichting van de Europese Economische Gemeenschap en met name op artikel 100,

Gezien het voorstel van de Commissie,

Gezien het advies van het Europese Parlement,

Gezien het advies van het Economisch en Sociaal Comité,

Overwegende dat er grote verschillen bestaan tussen de wettelijke regelingen die thans in de Lid-Statens van de Europese Economische Gemeenschap op het gebied van het consumentenkrediet gelden;

Overwegende dat deze verschillen in nationale wettelijke bepalingen de totstandkoming van een regeling waardoor wordt gewaarborgd dat de mededinging tussen de kredietgevers op de gemeenschappelijke markt niet wordt vervalst, in gevaar kunnen brengen;

Overwegende dat deze verschillen leiden tot een uiteenlopende mate van consumentenbescherming in de onderscheiden Lid-Statens, de mogelijkheden voor de consument om in een andere Lid-Staat krediet op te nemen beperken en omvang en aard van de opgenomen kredieten evenals de aankoop van goederen en diensten nadelig beïnvloeden;

Overwegende dat deze verschillen dientengevolge het vrije verkeer van goederen en diensten waarvoor een krediet is verleend beïnvloeden en aldus de harmonieuze ontwikkeling van de economische activiteit in de gehele Gemeenschap beletten;

Overwegende dat in het eerste programma van de Europese Economische Gemeenschap voor een beleid inzake bescherming en voorlichting van de consument⁽¹⁾ onder andere wordt bepaald dat de consument moet worden beschermd tegen oneerlijke kredietvoorwaarden en dat een harmonisatie van de algemene voorwaarden met betrekking tot het consumentenkrediet een prioritaire taak is;

Overwegende dat om voormelde redenen de in de Lid-Statens geldende wettelijke regelingen de werking van de gemeenschappelijke markt rechtstreeks beïnvloeden;

Overwegende dat de omvang van de door consumenten in de Europese Gemeenschap ter voorziening in particuliere behoeften opgenomen kredieten in de laatste decennia aanzienlijk is toegenomen; dat deze over het geheel een tendens tot verdere stijging vertoont;

Overwegende dat de aard van de opgenomen kredieten in de loop des tijds een wijziging heeft ondergaan; dat nieuwe vormen zijn opgekomen en zich verder ontwikkelen;

Overwegende dat de consument niet altijd voldoende voorlichting ontvangt over de voorwaarden en de kosten van het krediet alsmede over de draagwijdte van zijn verplichtingen; dat de voorwaarden van de kredietovereenkomst dikwijls ongunstig zijn voor de consument;

Overwegende dat het nodig kan zijn verschillende financiële grenzen vast te stellen in het licht van hun verschillend economisch effect in elke Lid-Staat en

(¹) PB C nr. 92 van 25. 4. 1975, blz. 1.

dat boven of onder deze grenzen de bepalingen van deze richtlijn niet van toepassing zullen zijn; dat dergelijke financiële grenzen volgens een gemeenschapsregeling dienen te worden vastgesteld;

Overwegende dat een betere bescherming van de consumenten kan worden verwezenlijkt door het geven van bepaalde minimumvoorschriften voor alle kredietvormen; dat echter speciale regelingen dienen te worden getroffen voor door de banken en andere financiële instellingen toegestaan of verleende rekeningsovertrekkingen;

Overwegende dat vermelding van de kosten van het krediet in de reclame en in de bedrijfsruimten van de kredietgever of kredietbemiddelbaar de consument de vergelijking tussen verschillende aanbiedingen kunnen vergemakkelijken; dat de Lid-Staten de mogelijkheid dient te worden geboden een ongenoodd bezoek aan de consument om hem tot het sluiten van een persoonlijk krediet te bewegen, absoluut te verbieden;

Overwegende dat de bescherming van de consument voorts nog wordt vergroot, indien de kredietovereenkomsten schriftelijk worden aangegaan en bepaalde gegevens met betrekking tot de essentiële contractuele bepalingen bevatten;

Overwegende dat moet worden verhinderd dat de kredietgever bij betalingsachterstand van de consument het op krediet geleverde goed terugneemt, doch de consument tot verdere betaling blijft gehouden; dat daartoe dient te worden bepaald, dat de kredietovereenkomst wordt ontbonden, wanneer de kredietgever het goed terugneemt;

Overwegende dat aan de consument, gezien de aanzienlijke betekenis die een krediet voor de economische en dikwijls ook voor de persoonlijke situatie van de consument heeft, de mogelijkheid moet worden gegeven, vervoegd aan zijn verplichtingen te voldoen; dat hem dan de betaalde rentebedragen en kosten moeten worden terugbetaald, overeenkomstig de door de Lid-Staten te nemen schikkingen;

Overwegende dat de consument bij het afstaan van rechten uit de kredietovereenkomst niet in een ongunstiger rechtspositie mag komen te verkeren;

Overwegende dat het gebruik van handelspapieren in het kader van kredietovereenkomsten met een consument moet worden beperkt; dat cheques alleen als betaalmiddel mogen worden gebruikt;

Overwegende dat de kredietgever en de leverancier van een goed, wanneer zij in een bepaald geval samenwerken, hoofdelijk aansprakelijk moeten worden gesteld voor de terugbetaling van de door de consument gedane betalingen, indien het goed niet wordt geleverd of indien niet aan de voorwaarden van de overeenkomst is voldaan; dat het echter passend is, de kredietgever niet ook aansprakelijk te stellen voor schade, die door een produkt met gebreken aan andere goederen van de consument of een derde wordt veroorzaakt;

Overwegende dat voor het toezicht op de kredietgevers passende maatregelen door de Lid-Staten moeten worden genomen;

Overwegende dat bedingen die afwijken van de ter uitvoering van deze richtlijn gegeven voorschriften niet mogen worden toegestaan;

Overwegende dat de bepalingen van deze richtlijn niet in de weg staan dat de Lid-Staten andere maatregelen treffen voor de bescherming van de consumenten, met inachtneming van hun uit het Verdrag tot oprichting van de Europese Economische Gemeenschap voortvloeiende verplichtingen, en met name van de voorschriften met betrekking tot het vrije verkeer van goederen, het vrij verrichten van diensten en de mededinging,

HEEFT DE VOLGENDE RICHTLIJN VASTGESTELD:

Artikel 1

1. Deze richtlijn is van toepassing op de kredietovereenkomsten.
2. In de zin van deze richtlijn wordt verstaan onder
  - a) „consument” een natuurlijk persoon, die in hoofdzaak anders dan in het kader van een bedrijf of beroep optreedt;
  - b) „kredietgever” een natuurlijk persoon of rechtspersoon of iedere vorm van associatie van genoemde personen die in de uitoefening van een bedrijf of beroep van krediet verleent;
  - c) „kredietovereenkomst” een overeenkomst, waarbij een kredietgever aan een consument een krediet verleent in de vorm van een uitstel van betaling, een lening of de toezegging van een lening dan wel een andere betalingsregeling treft en het kredietbedrag met inbegrip van eventuele rente en kosten in meer dan een termijn moet worden terugbetaald;
  - d) „effectieve jaarlijkse rente” de in een jaarprocentage van het bedrag van het toegestaan krediet uitgedrukte, met inbegrip van rente en alle kosten berekende totale prijs van het krediet; de berekening van de effectieve jaarlijkse rente geschiedt volgens de door de Lid-Staten vastgestelde regels.
3. Als kredietovereenkomst ingevolge lid 2 geldt eveneens een overeenkomst met een consument tot levering van goederen of verlening van diensten
  - a) die door een kredietovereenkomst tussen een leverancier en een consument wordt gefinancierd;
  - b) die door een kredietovereenkomst tussen een kredietgever en een consument wordt gefinancierd,

wanneer de kredietgever met de leverancier ten aanzien van de overeenkomst tot levering van goederen of verlening van diensten samenwerkt.

4. De Lid-Staten dragen zorg voor de aanpassing van de bepalingen van deze richtlijn aan op de door een kredietbemiddelaar met een consument gesloten kredietovereenkomst.

Artikel 2

1. Deze richtlijn is niet van toepassing op:

- a) kredietovereenkomsten of krediettoezeggingen die hoofdzakelijk bestemd zijn voor de verwerving van eigendomsrechten op een terrein of een bestaand of nog te bouwen gebouw of voor de vernieuwing of verbetering van een gebouw;
- b) huurcontracten;
- c) overeenkomsten, met name tot levering van goederen of verlening van diensten, waarbij de consument een uitstel van ten hoogste drie maanden voor het betalen van de overeengekomen prijs wordt verleend;
- d) onder voorbehoud van het in artikel 8 bepaalde, kredietovereenkomsten in de vorm van rekening-courant-kredieten welke door een kredietinstelling of een financiële instelling worden toegestaan, anders dan kredietkaarten;
- e) bedragen groter of kleiner dan sommen voor een bepaalde Lid-Staat door de Commissie vastgesteld op verzoek en na raadpleging van deze Lid-Staat.

2. Waar de bepalingen van paragraaf 1 e) van toepassing zijn treft de betrokken Lid-Staat de nodige voorzorgen, opdat de bepalingen inzake het consumentenkrediet niet door een bijzondere wijzen van inkleding van de overeenkomsten, en met name door een opsplitsing van het kredietbedrag over verschillende overeenkomsten, worden ontdoken.

Artikel 3

Onverminderd de algemene bepalingen inzake misleidende en oneerlijke reclame dienen in een reclame-mededeling, waarin iemand zich bereid verklaart kredietovereenkomsten te sluiten of te bemiddelen bij de totstandbrenging daarvan en waarin de kosten van het krediet worden genoemd, de totale kosten te worden vermeld.

Wanneer een percentage wordt genoemd, dient dit gebaseerd te zijn op de effectieve jaarlijkse rente.

Artikel 4

De Lid-Staten kunnen bepalen dat het verboden is een consument anders dan op diens verzoek in zijn woning, op zijn arbeidsplaats of elders op te zoeken om hem het sluiten van een kredietovereenkomst aan te bieden.

Artikel 5

Een ieder die bereid is kredietovereenkomsten af te sluiten of te bemiddelen bij de totstandbrenging daarvan dient in zijn voor het publiek toegankelijke bedrijfsruimten de jaarlijkse rente over de door hem verstrekte kredieten en de overige kosten daarvan en/of de mogelijkheid voor de consument een aanbod voorgelegd te krijgen, waaraan hij zich zal moeten houden indien hij het krediet verleent, duidelijk leesbaar aan te brengen. In beide gevallen dient hij ter voorlichting voorbeelden van het effectieve jaarlijkse rentepercentage voor individuele kredietbedragen te geven.

Artikel 6

1. Kredietovereenkomsten moeten schriftelijk worden aangegaan. De kredietovereenkomst moet door beide partijen worden ondertekend. Voor de kredietgever volstaat een facsimile van het door hem getekende exemplaar. De consument ontvangt een exemplaar van de schriftelijke overeenkomst.

2. De schriftelijke overeenkomst behelst de essentiële contractuele bepalingen en tenminste de volgende gegevens:

a) kredietovereenkomsten die de levering van goederen of de verlening van diensten betreffen:

1. een beschrijving van de goederen of diensten waarop de overeenkomst betrekking heeft;
2. de prijs bij contante betaling en de prijs bij afbetaling, indien deze van de prijs bij contante betaling afwijkt;
3. de effectieve jaarlijkse rente wanneer de prijs bij contante betaling en de prijs bij afbetaling verschillen;
4. het bedrag van de eventuele aanbetaling, aantal, vervalttermijn en bedrag van de verdere betalingen;
5. de voorwaarden voor aftrek bij vervroegde terugbetaling;
6. vermelding van de eigenaar van de goederen en de voorwaarden waaronder de consument eigenaar van de goederen wordt;
7. gegevens over eventueel verlangde zekerheden;

b) kredietovereenkomsten die kredietkaarten betreffen:

1. het onderscheidingsteken van de kredietkaart;
2. het eventuele kredietmaximum;
3. het totale effectieve jaarlijkse rentepercentage in de mate dat deze bestaat en het bedrag van de kosten;
4. het plan van betaling;

c) andere, onder deze richtlijn vallende kredietovereenkomsten:

1. het bedrag of de maximumlimiet van het krediet of — bij een krediettoezegging — het bedrag of de maximumlimiet van het voorgenomen krediet;
2. het jaarlijkse rentepercentage en alle andere kosten;
3. het totale effectieve jaarlijkse rentepercentage in welk geval het rentepercentage zal worden gespecificeerd op de datum waarop de lening wordt opgenomen;
4. gegevens over eventueel verlangde zekerheden;
5. het plan van betaling.

Artikel 7

In het recht van iedere Lid-Staat wordt bepaald welke rechtsgevolgen voortvloeien uit de niet-inachtneming van de bepalingen van artikel 6.

Artikel 8

Niettegenstaande de in artikel 2, lid 1, sub d), voorzene uitzondering dient de consument ten aanzien van kredieten in de vorm van rekening-courantkredieten in de zin van artikel 2, lid 1, sub d), schriftelijk in kennis te worden gesteld:

a) Bij het sluiten van de overeenkomst, van:

- de eventuele maximumlimiet van het kredietbedrag;
- het jaarlijkse rentepercentage en de kosten welke bij het sluiten van de overeenkomst van toepassing zijn en de voorwaarden waaronder dit kan worden gewijzigd;
- de wijze waarop de overeenkomst kan worden beëindigd;

b) In de loop van de kredietovereenkomst, van iedere wijziging van dit jaarlijkse rentepercentage

en van de kosten, op het ogenblik waarop deze wijziging zich voor doet. Deze informatie kan worden verstrekt in een rekening-uitreksel, indien deze uittreksels éénmaal of meer dan éénmaal per maand worden verstrekt;

c) Indien een stilzwijgend aangenomen overtrekking gedurende meer dan drie maanden voortduurt, van het jaarlijkse rentepercentage en de eventuele bijkomende kosten, alsmede van alle wijzigingen daarvan.

Artikel 9

1. De kredietovereenkomst wordt ontbonden wanneer een kredietgever op grond van een eigendomsrecht of een ander recht een krachtens een kredietovereenkomst geleverd goed terugneemt.

2. De Lid-Staten nemen de nodige maatregelen om te waarborgen dat de terugneming van het goed niet tot een ongerechtvaardigde behandeling van één der beide partijen leidt.

Artikel 10

De consument heeft het recht te allen tijde vervroegd aan zijn verplichtingen uit hoofde van een kredietovereenkomst te voldoen; rentebedragen en andere kredietkosten dienen in dit geval overeenkomstig de door de Lid-Staten vastgestelde bepalingen te worden terugbetaald.

Artikel 11

Wanneer de kredietgever zijn aanspraken jegens de consument uit hoofde van een kredietovereenkomst aan een derde overdraagt, kan de consument excepties en verweermiddelen doen gelden jegens de derde — met inbegrip van het beroep op schuldvergelijking —, voor zover hij daarop ingevolge de kredietovereenkomst jegens de kredietgever voor de overdracht een beroep kan of had kunnen doen.

Artikel 12

In het kader van de kredietovereenkomst

- a) is het niet geoorloofd andere wisselbrieven dan cheques of orderbriefjes te gebruiken, noch als zekerheid, noch als betaalmiddel;
- b) mogen cheques alleen als betaalmiddel worden gebruikt.

Artikel 13

1. Indien de consument het bewijs levert van het bestaan van de in artikel 1, lid 3, sub b), bedoelde samenwerking en het goed niet wordt geleverd of de

dienst achterwege blijft zonder dat de consument hiervoor verantwoordelijk is en hij naar het toepasselijk recht van een Lid-Staat van de leverancier de gedane betalingen kan terugvorderen en verdere betalingen weigeren, heeft hij ook dit recht jegens de kredietgever.

2. Onder de in lid 1 genoemde voorwaarden heeft de consument dezelfde rechten, wanneer het geleverde goed of de verleende dienst niet voldoet aan de voorwaarden van de overeenkomst.

3. In de sub 1 en 2 genoemde gevallen zijn leverancier en kredietgever hoofdelijk aansprakelijk voor de eventuele terugbetaling van de gedane betalingen.

4. Verdergaande aanspraken van de consument jegens de leverancier alsmede aanspraken van de kredietgever jegens de leverancier blijven onverlet.

Artikel 14

1. De Lid-Staten bepalen:

- a) dat personen die kredietovereenkomsten sluiten of daarbij bemiddelen, een overheidsvergunning behoeven, of
- b) dat de overheid toezicht uitoefent op de werkzaamheid van personen die kredietovereenkomsten sluiten of daarbij bemiddelen, of
- c) dat een instantie wordt belast met het behandelen van bezwaren van individuele consumenten over de door hen gesloten of hun aangeboden kredietovereenkomsten alsmede met de behandeling van klachten van consumentenorganisaties over kredietovereenkomsten of aan individuele consumenten voorgestelde kredietvoorwaarden;
- d) indien de in lid 1, sub a), bedoelde personen onder de definitie van artikel 1 van de eerste coördineringsrichtlijn betreffende de werkzaamheden van banken (*) vallen, kunnen zij alleen officiële machtiging tot uitoefening van hun werkzaamheid

verkrijgen na vergunning tot uitoefening van het bankbedrijf te hebben ontvangen. Wanneer deze vergunning wordt ingetrokken, wordt de officiële machtiging tot uitoefening van hun werkzaamheid op het gebied van het consumentenkrediet eveneens ingetrokken.

2. De in lid 1, sub c), genoemde instantie is gemachtigd de ontvangen klachten te onderzoeken, individuele consumenten over de hun toekomende rechtsbescherming advies te verlenen en procedures ten behoeve van individuele consumenten in te leiden, wanneer deze hun recht niet willen doen gelden, doch instemmen met het optreden van de instantie in hun plaats.

Artikel 15

Het overeenkomen van bedingen die afwijken van de krachtens deze richtlijn gegeven voorschriften en nadelig zijn voor de consument is verboden.

Artikel 16

De Lid-Staten zijn gerechtigd ten behoeve van de consumenten verderreikende voorschriften te treffen of te handhaven, overeenkomstig hun verplichtingen voortvloeiend uit het Verdrag.

Artikel 17

1. Binnen 18 maanden na kennisgeving van deze richtlijn treffen de Lid-Staten de nodige maatregelen om in het daarin bepaalde te voldoen en stellen zij de Commissie daarvan onverwijld in kennis.

2. De Lid-Staten stellen de Commissie in kennis van de belangrijkste maatregelen van nationaal recht die zij op het door deze richtlijn bestreken gebied nemen.

Artikel 18

Deze richtlijn is gericht tot de Lid-Staten.

(*) PB nr. L 322 van 17. 12. 1977, blz. 30.